

**Een archeologisch inventariserend
veldonderzoek door middel van
proefsleuven (IVO-P) op plangebied
Dunningen te De Wijk, gemeente De
Wolden (D)**

G.M.A. Bergsma

ARC-Rapporten 2013-26

Groningen
2013
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van
proefsleuven (IVO-P) op plangebied Dunningen te De Wijk, gemeente
De Wolden (D)

ARC-Rapporten 2013-26
ARC-Projectcode 2012/335

Tekst

G.M.A. Bergsma

Afbeeldingen

G.M.A. Bergsma

Kaarten

G.M.A. Bergsma

Redactie

M.J.M. de Wit

Status

definitieve versie

Autorisatie — M.J.M. de Wit

Beheer en plaats van documentatie

Archaeological Research & Consultancy

Uitgegeven door

ARC bv

Postbus 41018

9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Groningen, 2013

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

Projectgegevens

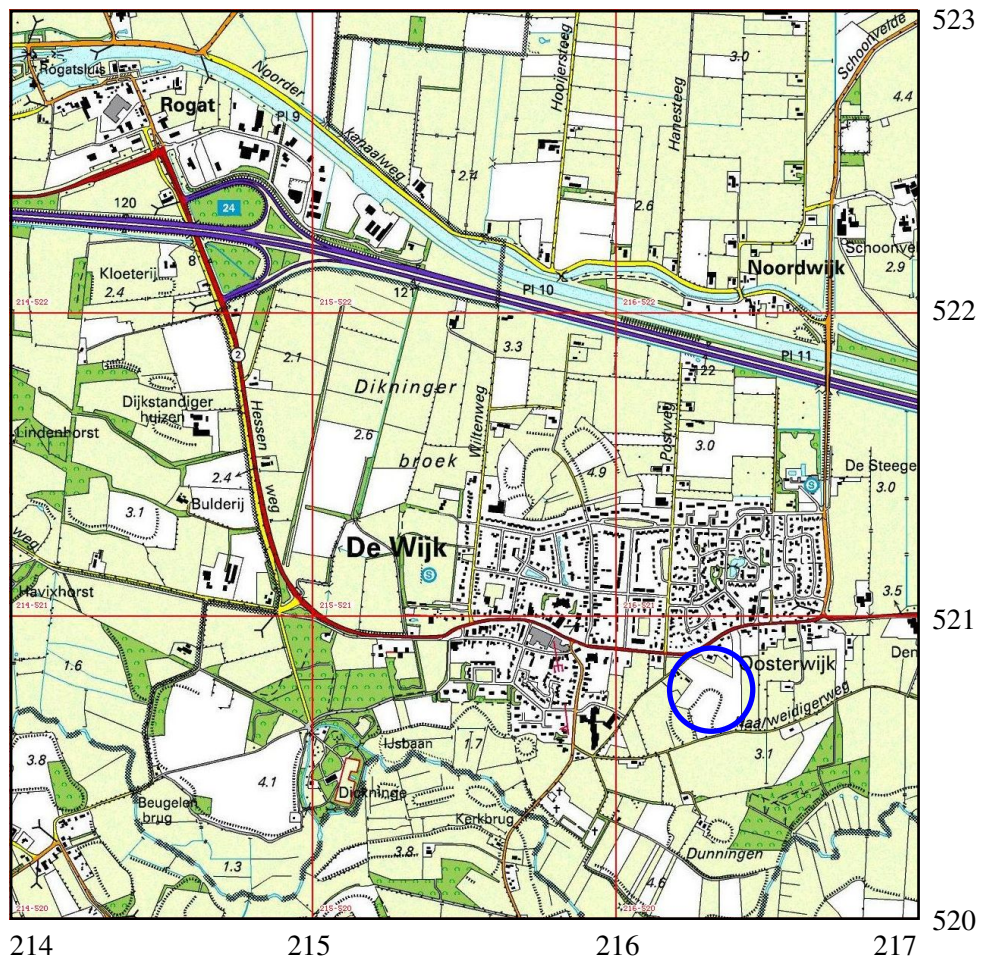
Projectnaam	Woningbouw Dunningen, fase 3, De Wijk
Projectcode	2012/335
CIS-code	55195
Status	Definitief, maart 2013
Projectleider	G.M.A. Bergsma
Contact	050-3687100, g.bergsma@arcbv.nl
Opdrachtgever	Gemeente De Wolden, dhr. B. Bonkestoter
Contact	0528-378381, b.bonkestoter@dewolden.nl
Bevoegd gezag	Gemeente De Wolden, dhr. R. Dekker
Contact	14 0528, r.dekker@dewolden.nl

Locatiegegevens

Toponiem	Dunningen
Plaats	De Wijk
Gemeente	De Wolden
Provincie	Drenthe
Kaartblad	21F
RD-coördinaten	NW: 216.239/520.838 NO: 216.410/520.820 ZO: 216.410/520.628 ZW: 216.255/520.593
Oppervlakte	ca. 3 ha

Beschrijving onderzoekslocatie

Geologie	Dekzand
Geomorfologie	Zone met dekzandwelingen
Bodem	Hoge zwarte enkeerdgronden
Historische situatie	Akker, 19e-eeuwse bebouwing in het uiterste noorden van het terrein.
Archeologische verwachting	Plaggendek op akkerlaag, mogelijk oudere sporen onder plaggendek, 19e-eeuwse boerderijplaats.

Afbeelding 1. Topografische kaart van de onderzoekslocatie (omcirkeld) en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

In opdracht van Gemeente de Wolden, in de persoon van dhr. B. Bonkestoter, heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-P) uitgevoerd. De aanleiding voor dit onderzoek is de planvorming betreffende fase 3 van woningbouwlocatie Dunnin-gen. Het onderzoek is uitgevoerd op 14 t/m 17, 21 en 31 januari 2013. Vanwege strenge vorst was het onderzoek enkele dagen niet uitvoerbaar. De projectleiding was in handen van mw. drs. G.M.A. Bergsma. De veldtechniek werd afwisselend verzorgd door M. Bannink MA en mw. drs. K.M. Wojciechowska-Treder, met ondersteuning van dhr. B. Huizenga en dhr. A.R. Wieringa. Het onderzoek is uit-gevoerd conform de eisen die gesteld worden in het Programma van Eisen (PvE) en de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.2).¹

1.2 Ligging en beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich aan de zuidoostkant van De Wijk, tussen de Dorpsstraat, Oosterakker en de Haalweidigerweg. Het gebied betreft grasland, in het noordelijk deel in gebruik door schapen en paarden (afb. 1).

1.3 Doel van het onderzoek

Doel van het proefsleuvenonderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecifi-ceerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek. In het PvE, dat is opgesteld door dr. T.J. ten Anscher en drs. J.L. van Beek van RAAP Noord-Nederland, zijn daartoe de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- 1 *Zijn resten aanwezig van de oude boerderijplaats in het noorden van het plangebied? Wat is hun aard, diepteligging, conservering en datering?*
- 2 *Zijn in het overige deel van het plangebied grondsporen/structuren aanwe-zig? Zo ja, op welk niveau tekenen zij zich af? Wat is hun aard, verspreiding, datering en conserveringstoestand?*
- 3 *Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig en welke typen artefacten? Hoe dateren zij? Hoe is hun conserveringstoestand?*
- 4 *Is sprake van behoudenswaardige vindplaatsen?*
- 5 *Van wanneer dateert de aanleg van het esdek? Wat is de datering van de oude akkerlaag?*

¹ De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op www.sikb.nl.

1.4 Onderzoeksgeschiedenis

In 2012 is door RAAP een bureau- en verkennend onderzoek d.m.v. boringen uitgevoerd (Holl 2012). Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat in vrijwel het gehele onderzoeksterrein een plaggendek op een oude akkerlaag aanwezig is. Er werd verondersteld dat voornamelijk in het midden van het terrein het plaggendek bescherming heeft geboden voor eventuele archeologische resten. Uit het bureau-onderzoek is gebleken dat in het uiterste noordwesten van het terrein op oude kadastrale kaarten uit 1811 – 1832 bebouwing zichtbaar is van een vermoedelijke boerderijplaats.

1.5 Werkwijze

Conform het PvE zijn er op het onderzoeksterrein 80 sleuven aangelegd (bijlage 2). 78 van deze sleuven hadden een afmeting van 4×10 m. Op de locatie van de vermoedelijke boerderijplaats zijn twee langere sleuven aangelegd, één sleuf met een afmeting van 4×20 m en één sleuf van 4×15 m. De sleuven zijn machinaal vlaksgewijs verdiept tot op het niveau waar zich de sporen aftekenden, dat zich grotendeels in de top van het dekzand (C-horizont) bevindt. Tijdens het verdiepen is gezocht naar vondstmateriaal en is er gebruikt gemaakt van een metaaldetector. Deze strategie is bij alle werkputten toegepast, behalve bij de werkputten 42, 44 en 74. In deze werkputten is in eerste instantie verdiept tot de onderkant van het plaggen- of esdek en de top van de vermoedelijke akkerlaag. Van dit niveau zijn NAP-hoogtes bepaald en daarna is de werkput verder verdiept naar het gewenste vlakniveau.

Met behulp van een Robotic Total Station (RTS) is van elke werkput de omtrek, de hoogte t.o.v. NAP en de aangetroffen sporen digitaal ingemeten. Van elk werkput is een vlakfoto genomen. Vondsten die tijdens de aanleg van de werkput zijn aangetroffen en die niet aan een spoor gekoppeld konden worden, zijn in vakken van 4×5 m verzameld. Na documentatie zijn de sporen doorzocht op vondstmateriaal. Van enkele profielen zijn opnames gemaakt d.m.v. fotografie.

2 Resultaten

Hieronder worden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek besproken. Ten eerste worden de sporen beschreven die zijn aangetroffen in werkputten 1 t/m 63 en 66 t/m 80 en die kunnen worden gerelateerd aan verkaveling en landbouwactiviteiten. Daarna zullen de resultaten van de proefsleuven die ter hoogte van de 19e-eeuwse boerderijplaats zijn aangelegd besproken worden (werkputten 64 en 65).

2.1 Sporen en structuren

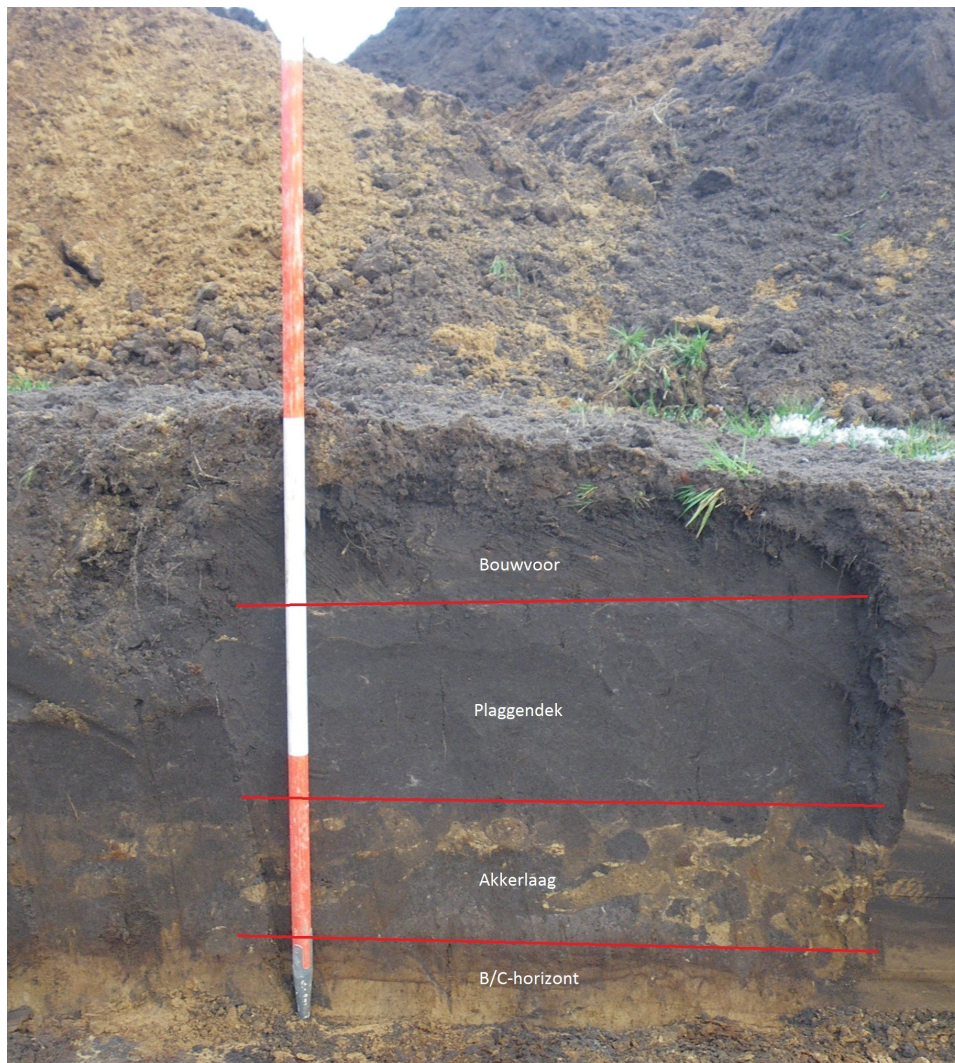
Van de 80 sleuven zijn er 26 zonder archeologische sporen (werkputten 7 t/m 11, 15, 17, 21, 28, 30, 33, 36, 37, 39, 40, 43, 51, 54, 56, 58, 59, 61, 68, 72, 78 en 79). In de overige werkputten, met uitzondering van de werkputten 64 en 65, zijn natuurlijke vlekken, sloten en greppels, maar ook recente vergravingen op het vlakniveau waargenomen. Met name in werkputten 1, 2, 3, 13, 14, 23, 24, 27, 31, 34 en 38 zijn recente vergravingen tot in de C-horizont aangetroffen.

2.1.1 Verkaveling en landbouwactiviteiten

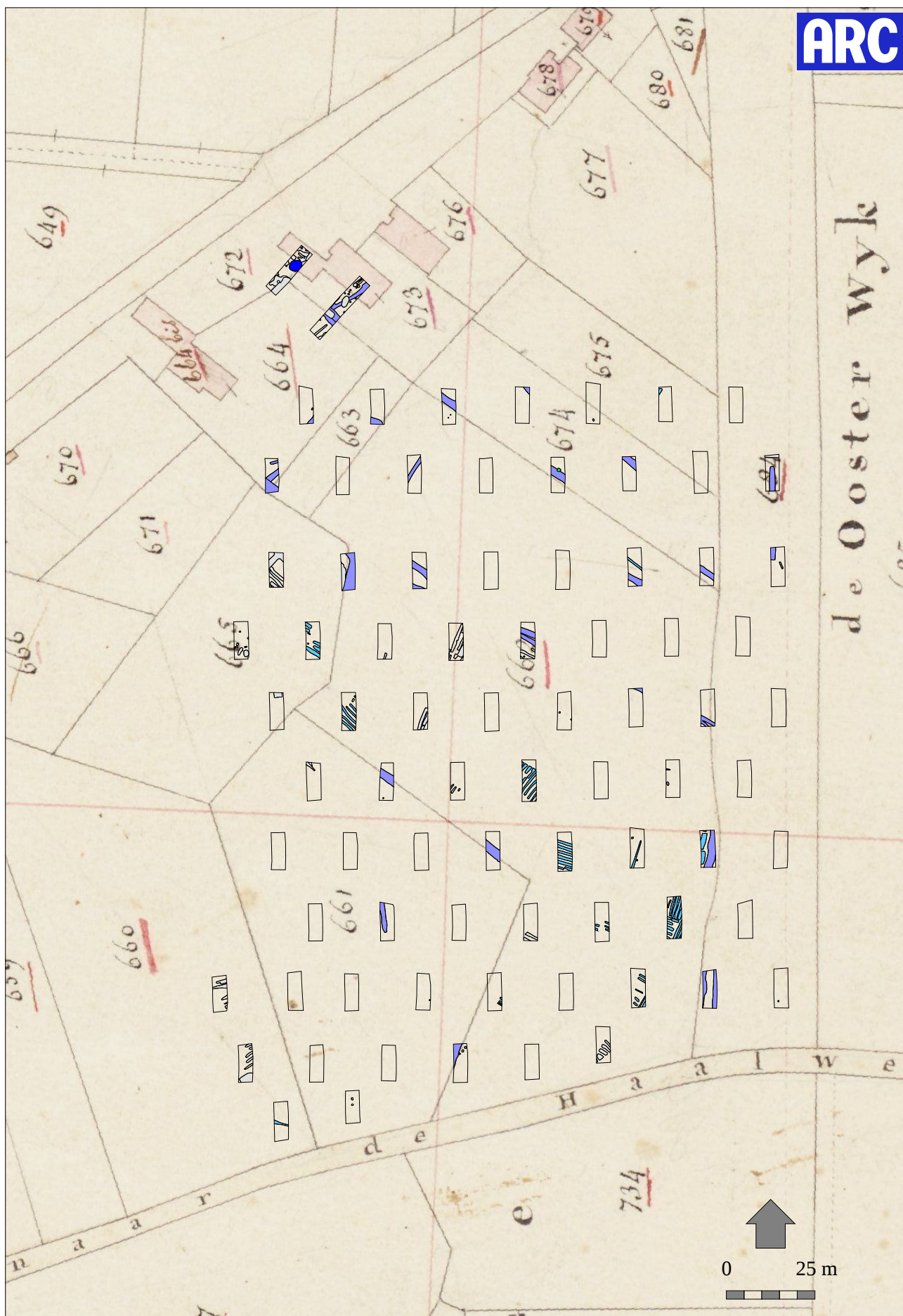
Zoals in het bureau- en booronderzoek al is beschreven, bestaat een groot deel van het terrein uit een plaggende of esdek met daaronder een (vermoedelijke) akkerlaag (afb. 2). Dit plaggende is in het overgrote deel van het terrein aanwezig en bestaat uit een donkergrijs, zandig homogeen pakket met een gemiddelde dikte van 0,5 m. In dit plaggende is zowel aardewerk als porselein en baksteenspikkels waargenomen. Dit duidt op een gebruik vanaf de 17e – 18e eeuw, hoewel er ook aardewerk uit de 14e eeuw is aangetroffen, zij het sporadisch. Dit oudere aardewerk kan bv. als afval meegekomen zijn of is opgespit bij de aanleg van het plaggende en biedt geen uitsluitsel over de datering van het gebruik van het gehele terrein. In het uiterste zuidwestelijk deel van het terrein is het plaggende verrommeld en is de grond later opgehoogd. Vanuit het plaggende zijn verspreid over het terrein (verkavelings)sloten gegraven die over meerdere werkputten te volgen waren en die kunnen worden teruggevonden op de kadastrale minuut van 1811 – 1832 (afb. 5 en 3). In het noordelijk deel van het terrein (werkputten 66 t/m 80) is het plaggende dunner (afgetopt).

Onder het plaggende is in een aantal werkputten een laag aangetroffen die overeenkomt met de beschrijving van de akkerlaag in het booronderzoek (Holl 2012). Deze laag is aanwezig in een groot deel van het terrein en heeft een gemiddelde dikte van 25 cm (zie afb. 2). Veelal is de laag rommelig door bioturbatie. In meerdere werkputten is zichtbaar dat vanuit de (akker)laag greppels zijn gegraven. Deze greppels hebben mogelijk de functie ten behoeve van grondverbetering gehad, waarbij de zandige bodem door middel van vermenging met mest en plaggende vruchtbaarder werden gemaakt. Tevens zorgen greppels voor afwatering (afb. 5).

In de werkputten waar deze akkerlaag goed te onderscheiden was, zijn geen schop-

Afbeelding 2. Opname van het oostprofiel in werkput 44. In het profiel is het plaggendeck en de (vermoedelijke) akkerlaag zichtbaar. De akkerlaag is sterk verrommeld door bioturbatie.

Afbeelding 3. Alle werkputten met sporen, geprojecteerd op de kadastrale minuut van 1811–1832. Enkele verkavelingssloten die bij het onderzoek zijn aangetroffen, zijn tevens zichtbaar op de minuut.

Afbeelding 4. Vlakfoto van werkput 42 waarin de greppels die vanuit de akkerlaag komen in de C-horizont goed zichtbaar zijn.

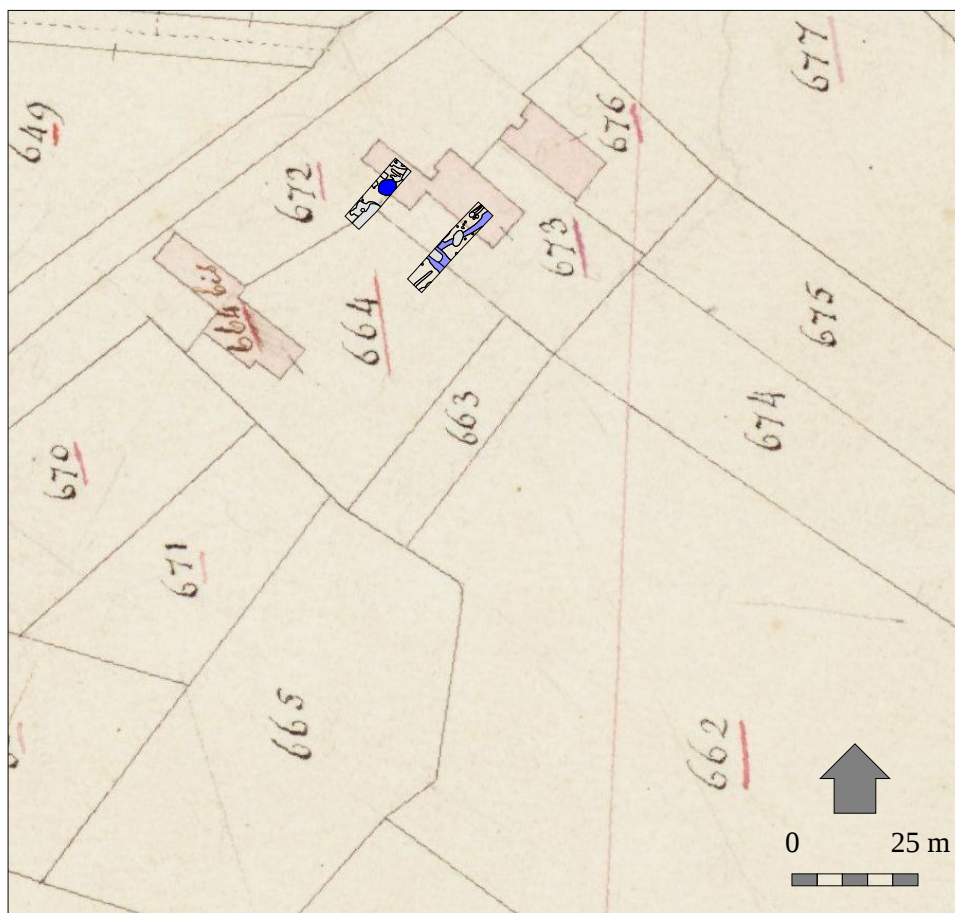
steken, ploegsporen of ploegkrassen aangetroffen. Een overtuigend bewijs voor een gebruik als akker is daarom niet aanwezig, maar dit valt echter niet uit te sluiten. Mogelijk betreft de laag een oud oppervlak waarin landinrichting heeft plaatsgevonden. De laag heeft geen vondstmateriaal opgeleverd en is niet te dateren. Vanwege het erbovenliggende plaggendeek, dat gedateerd wordt in de 17e–18e eeuw, kan wel gesteld worden dat de laag ouder moet zijn dan het plaggendeek. Ter hoogte van werkputten 42 en 44 ligt de bovenkant van de laag op ongeveer 3,00 m +NAP, bij werkput 74 is de bovenkant rond 2,50 m +NAP.

2.1.2 Boerderijplaats

Ter hoogte van de locatie van de boerderijplaats zijn twee proefsleuven aangelegd, werkputten 64 en 65. In deze werkputten zijn archeologische sporen aangetroffen. De meeste sporen betreffen vergravingen, waarin aardewerk en rood baksteenpuin is aangetroffen. Het aardewerk betreft fragmenten van huisraad uit de 18e en 19e eeuw en is als afval in de vergravingen terecht gekomen. Het enige archeologische spoor wat direct aan de bewoning gekoppeld kan worden betreft een restant van een waterput in werkput 64 (afb. 7). De kern van de waterput heeft een diameter van 1,5 m, was nog slechts 20 cm diep en bevatte baksteenpuin. Werkput 65 bevat slootrestanten, met keramiek (huisraad) uit de 18e–19e eeuw, en recente vergravingen.

Afbeelding 5. Fasering van de greppels en sloten. De sloten uit het plaggendek dateren uit de 17e – 18e eeuw, de greppels uit de akkerlaag zijn ouder.

Afbeelding 6. Werkputten 64 en 65 geprojecteerd op de kadastrale minuut (1811 – 1832).

Afbeelding 7. Werkput 64. Op de locatie van de boerderijplaats zijn veel (recente) vergravingen te zien. Achterin de werkput is de waterput als een rond spoor met dubbele vulling zichtbaar.

vnr	werkput	vlak	vak	spoor	datering	opmerking
1	7	0a	2	0	eind 13e – 14e eeuw	Siegburg
2	26	1	0	3	18e – 19e eeuw	
3	54	0a	2	0	Nieuwe Tijd	steengoed
4	59	0a	2	0	14e eeuw	
5	65	1	0	5	18e – 19e eeuw	Fries spreukbord
6	65	1	0	17	18e – 19e eeuw	
7	71	1	0	2	18e – 19e eeuw	

Tabel 1. Overzicht van het aangetroffen aardewerk.

2.2 Vondsten

In verhouding tot de omvang van het onderzoeksterrein is er bijzonder weinig vondstmateriaal aangetroffen. Het materiaal wat is verzameld heeft als doel de aangetroffen sporen en lagen te dateren. Er is zowel in het plaggendeek als op de locatie van de boerderijplaats vondstmateriaal aangetroffen. In totaal zijn er 7 vondstnummers uitgedeeld. Het verzamelde vondstmateriaal bestaat uitsluitend uit aardewerk (tabel 1).² Tijdens het verdiepen naar het vlakniveau zijn in het plaggendeek nieuwtijdse baksteenspikkels, glas en porselein en keramiek waargenomen. In de onderliggende (akker)laag en op het vlakniveau is in geen enkele werkput vondstmateriaal waargenomen.

²Determinatie door J.J. Lenting, ARC bv.

3 Conclusies

In het onderzoeksgebied zijn minimaal twee fasen van landgebruik en/of -inrichting te onderscheiden. Ten eerste is er sprake van een landgebruik van vóór de 17e eeuw. Dit uit zich in greppels en sloten die aan een (akker)laag te koppelen zijn, die zich onder een plaggendek bevindt. De functie van deze ingravingen zullen enerzijds te maken hebben met het bewerkbaar maken van het gebied en anderszijds voor afwatering van het terrein. De tweede fase vormt het plaggendek. De aanleg kan hoogstwaarschijnlijk vanaf de 17e eeuw gedateerd worden, hoewel het verzamelde aardewerk uit het plaggendek grotendeels in de 18e en 19e eeuw gedateerd wordt. Vanuit beide lagen zijn er greppels en sloten tot in de C-horizont gegraven (afb. 5).

- 1 *Zijn resten aanwezig van de oude boerderijplaats in het noorden van het plangebied? Wat is hun aard, diepteligging, conservering en datering?*

In het uiterste noordwesten van het terrein zijn in de werkputten 64 en 65 aanwijzingen gevonden voor bewoning, zoals baksteenpuin en gebruiksaardewerk uit de 18e – 19e eeuw, maar een exacte plaatsbepaling van deze bewoning is niet mogelijk. De bodem is hier teveel omgewoeld. Een opvallend spoor is echter de bodem van een waterput. De waterput heeft geen daterend vondstmateriaal opgeleverd, maar past vermoedelijk binnen de 18e – 19e-eeuwse bewoning.

- 2 *Zijn in het overige deel van het plangebied grondsporen/structuren aanwezig? Zo ja, op welk niveau tekenen zij zich af? Wat is hun aard, verspreiding, datering en conserveringstoestand?*

De aangetroffen grondsporen betreffen greppels en sloten uit verschillende fasen van het landgebruik op de onderzoekslocatie. Het aantoonbare landgebruik is in twee fasen onder te verdelen. Tijdens de oudste fase, te dateren vóór de 17e eeuw, is het gebied hoogstwaarschijnlijk gebruikt als akker en zijn er greppels aangelegd t.b.v. de vruchtbaarheid van de bodem en/of voor afwatering van het terrein. Deze greppels zijn tot in de C-horizont gegraven. Deze fase is afgedekt door een plaggendek. In deze fase zijn voornamelijk sloten, maar ook greppels, tot in de C-horizont gegraven. De datering van het plaggendek moet vermoedelijk vanaf de 17e eeuw geplaatst worden, hoewel het verzamelde aardewerk voornamelijk uit de 18e en 19e eeuw dateert.

- 3 *Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig en welke typen artefacten? Hoe dateren zij? Hoe is hun conserveringstoestand?*

Het vondstmateriaal bestaat voornamelijk uit goed geconserveerd keramisch huisraad uit de 18e–19e eeuw. Deze vondsten zijn met name ter hoogte van de boerderijplaats aangetroffen. Ook is steengoed uit de 14e eeuw gevonden, zonder duidelijke context.

- 4 *Is sprake van behoudenswaardige vindplaatsen?*

De aangetroffen archeologische sporen laten voornamelijk sporen van landinrichting zien. Er zijn geen aanwijzingen voor archeologische resten ouder dan laatmiddeleeuws. De archeologische sporen zijn niet van dermate belang dat er sprake is van een behoudenswaardige vindplaats. Ook geeft het zeer

rommelige karakter van de sporen rond de boerderijplaats geen aanleiding tot nader archeologisch onderzoek.

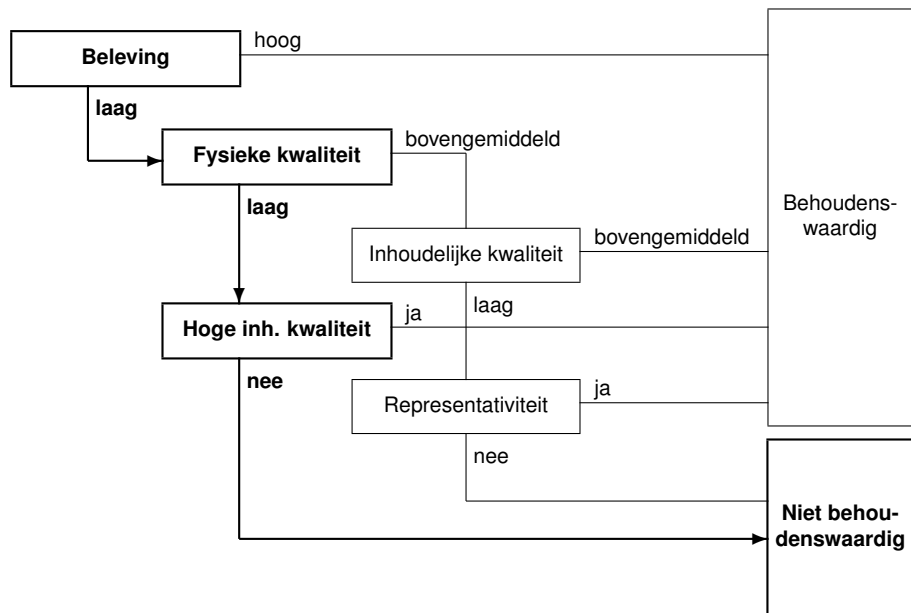
5 *Van wanneer dateert de aanleg van het esdek? Wat is de datering van de oude akkerlaag?*

De datering van het esdek (plaggendek) valt voornamelijk in de 17e en 18e eeuw. De (vermoedelijke) akkerlaag is ouder. Vanwege de afwezigheid van vondsten is deze laag niet specifiek dateerbaar dan ouder dan 17e-eeuws.

4 Waardering volgens KNA 3.2

Hieronder wordt de waardering gegeven van de resultaten volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.2. De waardering bestaat uit een scoretabel met uitleg en een beslissingsdiagram. In de scoretabel worden de resultaten van het onderzoek van een gewicht voorzien (mogelijke scores: 1 t/m 3). Een laag getal representeert een lage waarde en een hoog getal een hoge waarde. In het beslissingsdiagram wordt op basis van de scores in de tabel bepaald of het object behoudenswaardig is. De behoudenswaardigheid van de vindplaats is het leidende criterium voor het bepalen van de noodzaak voor vervolgonderzoek. Een korte uitwerking van de criteria waarmee in de scoretabel rekening is te vinden bijlage 1. Voor een volledige beschrijving van de normen en regels volgens welke deze waardering tot stand is gekomen, wordt verwezen naar de website van SIKB (www.sikb.nl), waar de documentatie voor deze waardering is te vinden onder 'Archeologie, KNA 3.2, H3 Inventariserend veldonderzoek, Waarderen (VS07)'.

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	
herinneringswaarde	–	
<i>Fysieke kwaliteit</i>	score	opmerkingen
gaafheid	1	Het plaggendeek heeft als bescherming gediend t.o.v. de onderliggende (akker)laag, er zijn echter nauwelijks archeologische resten aangetroffen.
conservering aardewerk	2	De aardewerkfragmenten zijn goed geconserveerd.
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>	score	opmerkingen
zeldzaamheid	1	-
informatiewaarde	1	-
ensemblewaarde	1	-
representativiteit	–	-

5 Aanbeveling

Het archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-P) op plangebied Dunningen te De Wijk, gemeente De Wolden, heeft uitge-wezen dat er in het onderzoeksgebied weinig archeologische resten aanwezig zijn. Deze resten hebben voornamelijk betrekking op landinrichting en gebruik als ak-kerland. De resten zijn echter van een zodanige kwantiteit en kwaliteit dat nader archeologisch onderzoek niet nodig wordt geacht.

Ondanks de resultaten van het uitgevoerde inventariserend onderzoek is het niet geheel uit te sluiten dat er geen overige archeologische resten worden aangetrof-fen. De meldingsplicht conform artikel 53 van de Monumentenwet 1988 blijft dan ook van toepassing. Mochten er bij het bouwrijp maken toch archeologische res-ten worden gevonden, dan moet de initiatiefnemer dit onmiddellijk melden bij de gemeente en bij de provincie.³ De gemeente zou eventueel lokale amateurarche-ologen kunnen inschakelen wanneer het plangebied bouwrijp wordt gemaakt. Zij kunnen de afgegraven delen van het plangebied inspecteren op eventuele vondsten.

³Dhr. W. van der Sanden (provinciaal archeoloog), Westerbrink 1, 9405 BJ Assen, 0592-365220 /06-22662601; w.vandersanden@drenthe.nl.

6 Samenvatting

In januari 2013 heeft ARC bv een archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-P) op plangebied Dunningen te De Wijk, gemeente De Wolden, uitgevoerd. Naar aanleiding van een eerder uitgevoerd bureau- en verkennend booronderzoek werd verondersteld dat op het onderzoeksterrein een plaggendek op een akkerlaag aanwezig is. Tevens zou er sprake zijn van een 19e-eeuwse boerderijplaats. Uit het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat op vrijwel het gehele terrein inderdaad een plaggendek aanwezig is, met aanwijzingen voor een vermoedelijke akkerlaag. De archeologische sporen bestaan voornamelijk uit greppels en sloten die in verschillende fasen van het landgebruik zijn aangelegd. Het onderzoek heeft nauwelijks vondstmateriaal opgeleverd. Alleen ter hoogte van de boerderijplaats is dateerbaar aardewerk uit archeologische context afkomstig, het overige aardewerk is aangetroffen in het plaggendek. Het enige archeologische spoor wat aan de boerderijplaats gekoppeld kan worden is een restant van een waterput. Overige resten zijn in het recente verleden al vergraven.

Omdat er tijdens het proefsleuvenonderzoek relatief gezien weinig archeologische resten zijn aangetroffen, wordt een nader onderzoek niet nodig geacht. De meldingsplicht conform artikel 53 van de Monumentenwet 1988 blijft echter wel van toepassing.

Literatuur

Holl, J., 2012. *Plangebied woonwijk Dunningen, fase 3 te De Wijk, gemeente De Wolden; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en verkennend veldonderzoek*. Weesp (RAAP-notitie 4279).

Bijlage 1 Waarderingscriteria conform KNA 3.2

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	zichtbaarheid vanaf het maaiveld als landschapselement; vorm en structuur; relatie met omgeving
herinneringswaarde	–	verbondenheid met feitelijk historische gebeurtenis; associatie met toegeschreven kwaliteit of betekenis
<i>Fysieke kwaliteit</i>		opmerkingen
gaafheid	1/2/3	aanwezigheid sporen; gaafheid sporen; ruimtelijke gaafheid; stratigrafie intact; mobilia in situ; ruimtelijke relatie tussen mobilia onderling; ruimtelijke relatie tussen mobilia en sporen; aanwezigheid antropogeen biochemisch residu; stabiliteit van de natuurlijke omgeving
conservering	1/2/3	conservering artefacten (metaal/overig) conservering organisch materiaal
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>		opmerkingen
zeldzaamheid	1/2/3	het aantal vergelijkbare vindplaatsen van goede kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld;
informatiewaarde	1/2/3	idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart opgraving/onderzoek van vergelijkbare vindplaatsen binnen dezelfde archeoregio (minder/meer dan 5 jaar geleden; volledig/partieel); recent en systematisch onderzoek in de betreffende archeoregio; recent en systematisch onderzoek van de betreffende archeologische periode;
ensemblewaarde	1/2/3	passen binnen vastgesteld onderzoeksprogramma van universitair instituut of Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed synchrone context (voorkomen van vindplaatsen uit dezelfde periode binnen de micro-regio); diachrone context (voorkomen van vindplaatsen uit opeenvolgende perioden binnen de micro-regio); landschappelijke context (fysisch- en historisch-geografische gaafheid van het contemporaine landschap); aanwezigheid van contemporaine organische sedimenten in de directe omgeving
representativiteit	–	kenmerkendheid voor een bepaald gebied en/of periode; het aantal vergelijkbare vindplaatsen van goede fysieke kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld en waarvan behoud is gegarandeerd; idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart

Bijlage 2. Overzicht van alle werkputten en van de aangetroffen sporen.